

OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

vyšší úroveň obtížnosti

OZIVD11C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

ILUSTRAČNÍ TEST

Maximální bodové hodnocení: 103 bodů
Hranice úspěšnosti: 33 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

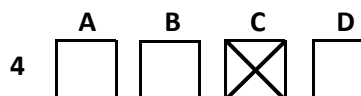
- Didaktický test obsahuje 50 úloh.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je 90 minut.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědi

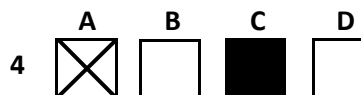
- Odpovědi zaznamenávejte modrou nebo černou propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.



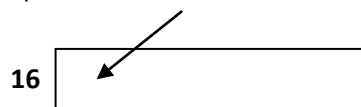
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.



- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi píšete čitelně do vyznačených bílých polí.



- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte velká a malá písmena.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

© Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, 2011

Test i příslušný klíč správných řešení jsou do okamžiku uvolnění testu k volnému užití, tj. do 10. února 2011, určeny výhradně středním školám, a to pro účely zkušební testování jejich žáků ve škole. Jakékoli zveřejnění či užití obsahu tohoto testu či příslušného klíče správných řešení, jakož i kterékoli jejich části v rozporu s tímto určením, bude považováno za porušení zákona č. 121/2000 Sb. v platném znění (autorský zákon).

2 body

1 Která z následujících situací je příkladem vertikální sociální mobility?

- A) Kryštof se po dlouholeté známosti oženil a brzy se stal otcem malé Natálky.
- B) Petrovi nečiní problém pravidelně dojíždět do zaměstnání na druhý konec města.
- C) Jiřina nebyla spokojená se životem ve velkém městě, a proto se přestěhovala na venkov.
- D) Eva se vyučila švadlenou, poté si dodělala maturitu a VŠ a získala dobře placené zaměstnání.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Evelína má vysoké postavení ve významné firmě, která vyžaduje od svých zaměstnanců maximální pracovní nasazení. Nyní se jí narodila dcera Anežka. Evelína se chce Anežce plně věnovat, a zároveň se nechce vzdát práce, která ji naplňuje. Ředitel firmy jí však dal najevo, že nemůže očekávat žádné úlevy.

(CERMAT)

2 body

2 Jak se nazývá popsaná situace z hlediska sociálních rolí?

- A) distance od role
- B) adaptace na roli
- C) dvojznačnost role
- D) konflikt mezi rolemi

2 body

3 Kterou z následujících pravomocí daných zákonem nemá Rada pro rozhlasové a televizní vysílání?

- A) Jmenuje ředitele České televize a Českého rozhlasu.
- B) Uděluje, mění a odnímá licence k provozování vysílání.
- C) Dohlíží na rozvoj plurality programové nabídky a informací ve vysílání.
- D) Ukládá sankce provozovatelům vysílání za porušení mediálního zákona.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

„Váš syn je vzrůstem zhruba na dvacátém percentilu pro věkové období dvanácti let,“ řekla dětská lékařka. Maminka chlapce se zatvářila bezradně: „Můžete mi jako laikovi říct, co to znamená?“

(CERMAT)

2 body

4 Která z následujících odpovědí vysvětluje sdělení dětské lékařky ve výchozím textu?

- A) „Zhruba 20 procent dětí je vyšších než váš syn.“
- B) „Zhruba 20 procent dětí je stejně vysokých jako váš syn.“
- C) „Zhruba 20 procent dětí je stejně vysokých nebo vyšších než váš syn.“
- D) „Zhruba 20 procent dětí je menších nebo stejně vysokých jako váš syn.“

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

Zlaté období nastalo pro Liberec v 18. století, kdy došlo k rozvoji textilního průmyslu. Původní cechovní výroba se přeměnila na výrobu manufakturní. Město se tak stalo největším manufakturním městem Království českého.

Důležitost města ještě stoupla, když došlo k přeměně manufaktur na textilní továrny.

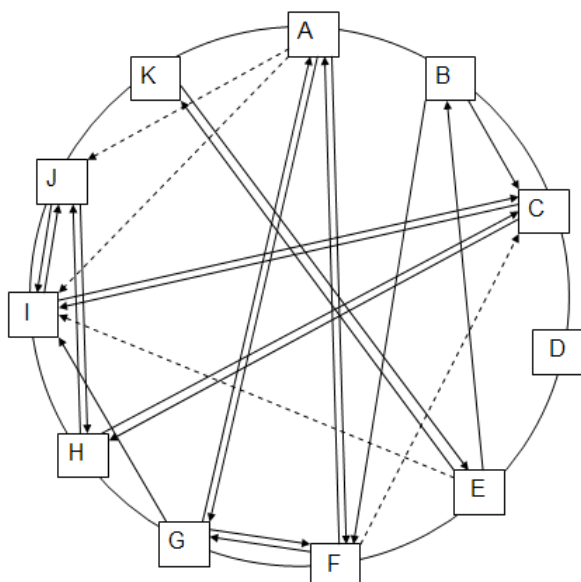
(www.liberecko.cz, upraveno)

2 body

5 Který z uvedených odborných pojmů vystihuje společenskou změnu popsanou ve výchozím textu?

- A) urbanizace
- B) sekularizace
- C) kolektivizace
- D) industrializace

VÝCHOZÍ GRAF K ÚLOZE 6



(J. Čihovský, *Sociologický výzkum*, upraveno)

2 body

6 Napište jednoslovné označení výzkumné metody, která užívá pro zobrazení zjištěných výsledků záznam uvedený ve výchozím grafu:

max. 2 body

7 Přiřadte k jednotlivým společenským vrstvám (7.1–7.3) odpovídající charakteristiky (A–D):

- 7.1 třídy _____
7.2 kasty _____
7.3 stavy _____

- A) Základem vzniku skupin sobě přibližně rovných jedinců v monarchistické feudální společnosti byla snaha o kolektivní obranu svých práv, privilegií a zájmů.
B) Základem rozdělení společnosti je skutečnost, která v moderní společnosti nehraje zdánlivě velkou roli, totiž kontrola vodních zdrojů. Příslušníci jednotlivých vrstev se liší od ostatních v řadě faktorů a privilegií.
C) Základem vzniku ostře ohraničených sociálních vrstev je skutečnost, že jejími příslušníky se stávají jedinci na základě svého původu, a to pouhým narozením. Status příslušníka je udržován řadou náboženských rituálů a idejí.
D) Základem rozdělení společnosti je vlastnictví výrobních prostředků, což je tím vůbec nejdůležitějším rozdělením v kapitalistické společnosti. Základní společenské vrstvy se vůči sobě nacházejí ve vzájemném antagonismu.

max. 2 body

8 Přiřadte ke každé situaci (8.1–8.3) odpovídající zóny mezilidské komunikace (A–D):

- 8.1 Sotva pan Malý vstoupil, přiběhl k němu hostitel a srdečně mu potřásl rukou. _____
8.2 Maminka s láskou objala svého syna, který se vrátil z týdenního soustředění. _____
8.3 Karel přistoupil před zraký tisíce lidí na mezinárodní konferenci k řečnickému pultu. _____

- A) intimní zóna
B) osobní zóna
C) sociální zóna
D) veřejná zóna

max. 2 body

9 Přiřadte k jednotlivým druhům obranných reakcí (9.1–9.3) odpovídající životní příklady (A–E):

- 9.1 rezignace _____
9.2 sublimace _____
9.3 racionalizace _____

- A) Zdena nemá partnera. Dříve se tím dost trápila, ale teď se naplno vrhla do sportování, a tak nemá čas nad chlapci přemýšlet. Vlastně jí to docela vyhovuje.
- B) Klára podle lékařů trpí cukrovkou. Zjistili to při běžné preventivní prohlídce. Klára nepocítuje žádné subjektivní problémy, došla tedy k názoru, že její onemocnění není závažné, a tak nemusí držet předepsanou dietu.
- C) Markétce byly nedávno čtyři roky. Odjakživa to byla šikovná, snaživá holčička, ale po narození sestry se změnila. Je vzdorovitá, hlasitě a umíněně se dožaduje svého, několikrát se dokonce v noci počůrala.
- D) Honza potřeťi propadl u zkoušky z chemie. Doma rodičům vysvětlil, co si o tom myslí. Za jeho neúspěch může prý učitel chemie, který jednak neumí učit, jednak si na Honzu zasedl. Honza se podle svých slov může naučit sebevíc, ale nebude to nic platné.
- E) Petr už dva roky nemůže najít práci. Absolvoval desítky pohovorů, obvolal všechny známé, prošel rekvalifikačním kurzem, ale pořád nic. Posledních pár týdnů už nehledá, sedí bez zájmu u televize a odmítá se o tématu zaměstnání byť jen bavit.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 10

PhDr. Kateřina Dvořáková nabízí terapeutickou pomoc lidem, kteří procházejí tíživou situací v osobním, rodinném či pracovním životě. Při práci s klienty používá nedirektivní, nehodnotící přístup, který předpokládá klientovu jedinečnost a jeho schopnost konstruktivní změny vlastními silami. Základní technikou její práce je otevřený rozhovor s klientem, využívání empatie a aktivního naslouchání, opravdovost a bezvýhradné přijetí klienta v chápajícím, bezpečném prostředí terapeutického vztahu. Tímto postojem umožňuje klientovi podněcovat jeho samostatný rozvoj a sebeuskutečňování.

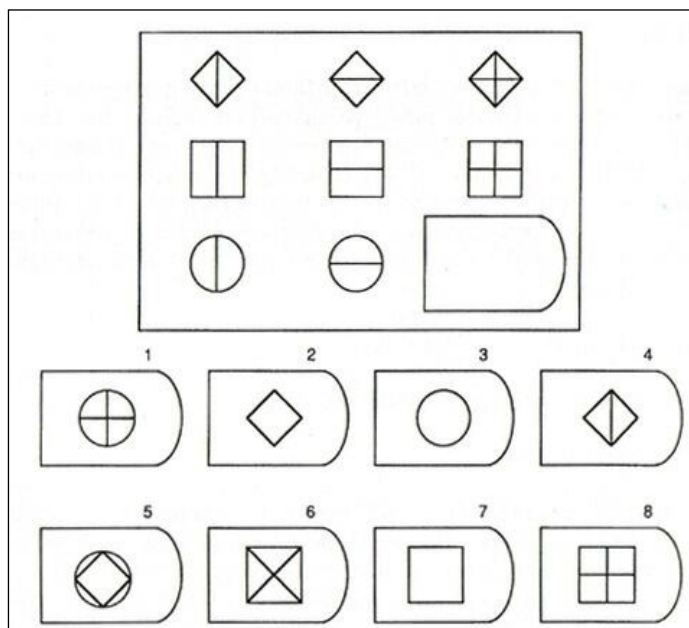
(CERMAT)

2 body

10 Který z uvedených psychoterapeutických přístupů používá PhDr. Dvořáková?

- A) kognitivní
B) behaviorální
C) humanistický
D) psychoanalytický

VÝCHOZÍ OBRÁZEK K ÚLOZE 11



(www.ssvp.wz.cz)

2 body

11 Který psychický jev měří úkol na výchozím obrázku?

- A) paměť
- B) kreativitu
- C) pozornost
- D) inteligenci

max. 2 body

12 Rozhodněte o každé z následujících situací, zda se v ní uplatňuje myšlení konvergentní (K), či divergentní (D):

- | | K | D |
|---|--------------------------|--------------------------|
| 12.1 Markéta kreslí různé návrhy, jak zrekonstruovat svůj byt. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 12.2 Karel píše diktát a přemýšlí, zda má být v první větě čárka. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 12.3 Jana skládá papírový model letadla dle vytištěného návodu. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

max. 3 body

13 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

- | | A | N |
|--|--------------------------|--------------------------|
| 13.1 Vliv výchovy náleží k biologickým determinantům vývoje lidského jedince. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 13.2 K základním biologickým determinantům vývoje lidského jedince patří dědičnost. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 13.3 Evolučně preformované programy chování jsou součástí sociokulturní determinace osobnosti. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 13.4 Působení vrstevnických skupin a zájmových sdružení spadá pod sociokulturní determinaci osobnosti. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

V jedné z vývojových teorií jsou za sebou následovně řazena tato stádia: orální, anální, falické, latentní a genitální. Tato teorie je zaměřena především na psychosexuální aspekty vývoje.

(www.wikipedia.cz, upraveno)

2 body

14 Napište jméno autora vývojové teorie popsané ve výchozím textu:

2 body

15 Který jiný název se používá pro pravidlo 4P v marketingu?

- A) mikromarketing
- B) makromarketing
- C) marketingový mix
- D) marketing strategický

2 body

16 Která z následujících společností nepatří mezi obchodní společnosti?

- A) akciová
- B) komanditní
- C) živnostenská
- D) s ručením omezeným

2 body

17 Která z následujících položek se nepodílí přímo ani nepřímo na příjmech státního rozpočtu?

- A) daň z nemovitosti
- B) daň z přidané hodnoty
- C) daň z příjmu fyzických osob
- D) daň z příjmu právnických osob

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Klient – dlužník sjednal v bance spotřebitelský úvěr ve výši Kč 120 000,- s úrokovou sazbou 12 % p.a. a lhůtou splatnosti 38 měsíců. Ve stejné době Český statistický úřad (ČSÚ) zveřejnil tyto makroekonomické ukazatele: inflace 5,4 %, nezaměstnanost 8 %, meziroční nárůst HDP 0,9 %, platební bilance zahraničního obchodu –1,9 %.

(CERMAT)

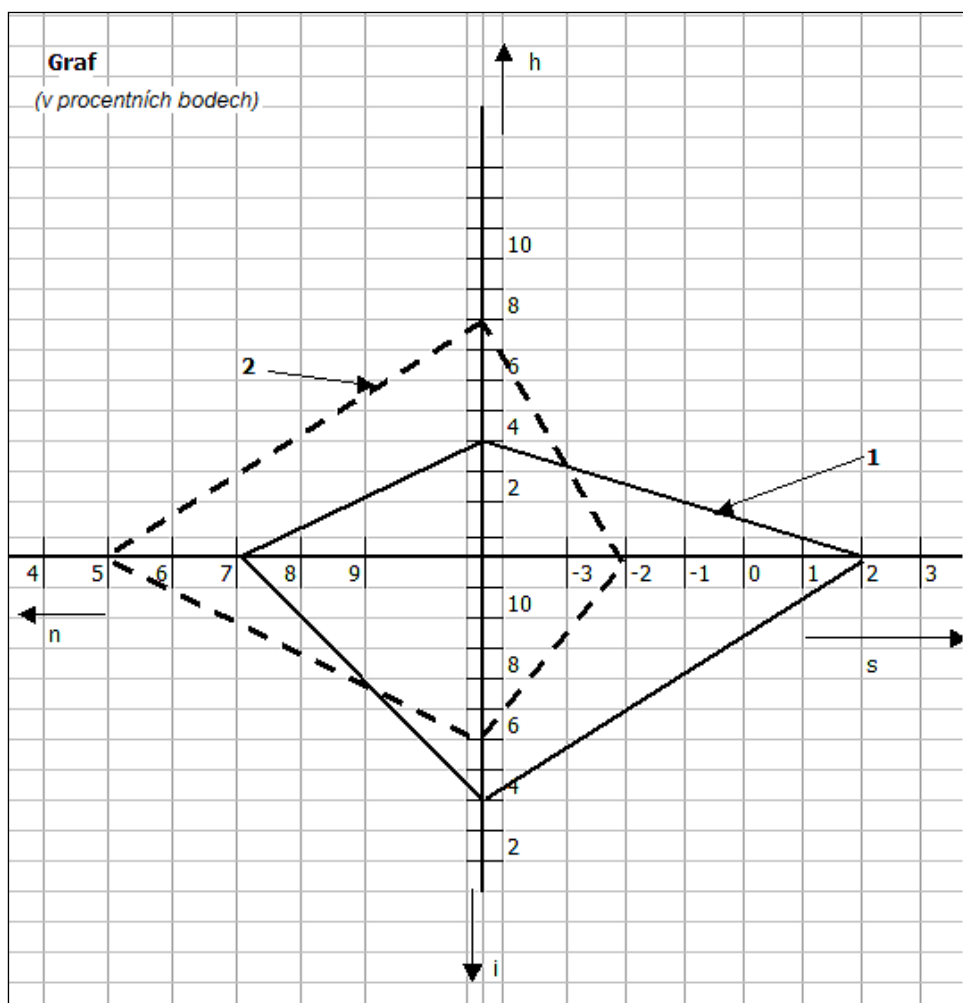
2 body

18 Jaký vliv bude mít zpráva ČSÚ na spotřebitelský úvěr klienta – dlužníka?

- A) Klient bude muset splatit bance dluh o 5,4 % nižší, než bylo předem dohodnuto.
- B) Klient nemůže prodělat ani vydělat z důvodu pevně stanovené roční úrokové sazby.
- C) Klient bude muset splatit bance dluh o 5,4 % vyšší, než bylo předem dohodnuto.
- D) Klient bance za 38 měsíců zaplatí celou jistinu a úrok navýšený o inflaci, ostatní ukazatele nemají na úročení vliv.

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOZE 19

Magický čtyřúhelník pro dvě časová období (1 – rok 1995, 2 – rok 2003) téže země s vyspělou tržní ekonomikou.



(CERMAT)

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá situaci znázorněné ve výchozím grafu (ANO), či nikoli (NE):

19.1 V roce 1995 dosáhla země vyššího vývozu než dovozu.

A	N
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

19.2 Míra nezaměstnanosti byla v roce 2003 o 2 p.b. vyšší než v roce 1995.

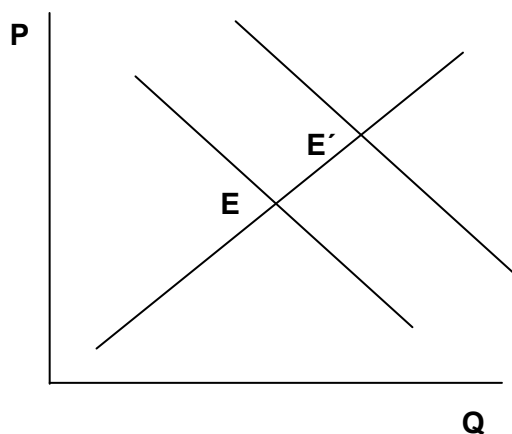
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------

19.3 Z grafu je zřejmé, že s rostoucí mírou nezaměstnanosti rostla míra inflace.

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOZE 20

Ve škole je provozován školní bufet, který prodává studené občerstvení studentům, vyučujícím a zaměstnancům školy. Studentská společnost ještě prodává o každé přestávce párky. Bod E vyjadřuje rovnováhu na trhu s párky v rohlíku.



(CERMAT)

max. 3 body

20 Rozhodněte o každé z následujících událostí, zda mohla způsobit posun přímky poptávky a posun rovnovážného množství do bodu E' (ANO), či nikoli (NE):

20.1 Bufet je pro nemoc prodavačky zavřený.

A	N
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

20.2 Studenti v zimě preferují teplé občerstvení.

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------

20.3 Bufet rozšířil otvírací dobu a nabídku občerstvení.

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------

20.4 Dodavatel baget a slaného pečiva snížil bufetu ceny.

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------

max. 2 body

21 Přiřadte k následujícím skutečnostem (21.1–21.3) uvedené ekonomické pojmy (A–D):

21.1 Pokud míra inflace dosáhne určité hodnoty, navyšují se skupině obyvatelstva příjmy, které vyplácí stát.

21.2 Banky zvyšují úroky z úvěrů, úroky z vkladů, rostou ceny materiálů, obyvatelstvo investuje do nákupů hmotného majetku.

21.3 Ekonomové používají jako základní měřítko pro srovnání životní úrovně v zemi údaje o tom, kolik statků a služeb ekonomika státu vyprodukovala za jeden rok v penězích.

- A) inflace
- B) valorizace
- C) platební bilance
- D) hrubý domácí produkt

max. 2 body

22 Přičadte k teoriím poznání (22.1–22.3) odpovídající názor (A–D):

- 22.1 skepticismus _____
22.2 dogmatismus _____
22.3 agnosticismus _____

- A) Pokládám za pravdivou jen tu hypotézu, kterou není možno nikdy, ani v budoucnu, vyvrátit.
B) Pokládám za možné postavit hypotézu, aniž bych podrobil kritice jak výchozí úvahy, tak záměry.
C) Každá hypotéza je omezena relativitou lidského poznání a je jí třeba stále ověřovat a pochybovat o ní.
D) Hypotézy týkající se některých oblastí, které nelze poznat na základě zkušenosti, např. boží existence, nelze ani potvrdit ani vyvrátit, a proto mají stejnou hodnotu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 23–24

Nutně se ovšem klade otázka, co pro takový názor ještě zbývá ze „světa“? Velice málo, zůstává už jen jediné – představy. Existuje pouze uplývání fenoménů ve vědomí, ale vědomí samo nemá žádnou samostatnou skutečnost oddělenou od těchto fenoménů; zbývá pouze uplývání představ [...].

(H. J. Störig, Malé dějiny filozofie, upraveno)

2 body

23 Text zachycuje myšlenky jednoho filozofického směru. Ten, jak vyplývá z výchozího textu, považuje „svět“ za:

- A) objektivaci vůle.
B) neřízený sled představ ve vědomí.
C) produkt vědomí, které jej utváří jako svou představu.
D) původce vědomí, které jeho vnímáním tvoří představy.

2 body

24 Který z filozofických přístupů odpovídá výchozímu textu?

- A) senzualismus
B) racionalismus
C) determinismus
D) transcendentalismus

2 body

25 Kterou z následujících možností dokazuje tzv. Zénónova aporie o letícím šípku?

- A) nemožnost bytí
- B) neexistence věcí
- C) neexistence boha
- D) nemožnost pohybu

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 26

Ester: „Moje víra mi přikazuje slavit šábes, jíst odděleně mléčnou a masitou stravu, [...]. S rodiči slavíme chanuku, rozsvěcujeme menoru a navštěvujeme synagogu.“

Kadira: „To my chodíme do mešity, kde se modlíme k Alláhovi, slavíme ramadán, nesmíme jíst vepřové a pít alkohol.“

(CERMAT)

2 body

26 Které z následujících tvrzení je nepravdivé?

- A) Náboženství Ester a Kadiry je monoteistické.
- B) Náboženství Ester i Kadiry uznává Mojžíše jako proroka.
- C) Každá z dívek věří v jiné tzv. abrahámovské náboženství.
- D) Pro obě dívky je nejdůležitějším náboženským textem Nový zákon.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 27

Fenomén znamená obecně přesné zkoumání jevů. Místo zkoumání podstat a skutečností samých se tedy zabývá zkušeností, tím, jak se věci „samy“ člověku ukazují. Tento filozofický směr je založen na snaze o pevnější a určitější založení filozofie, aby se tak mohla stát také pevným základem pro vědecké zkoumání skutečnosti vůbec.

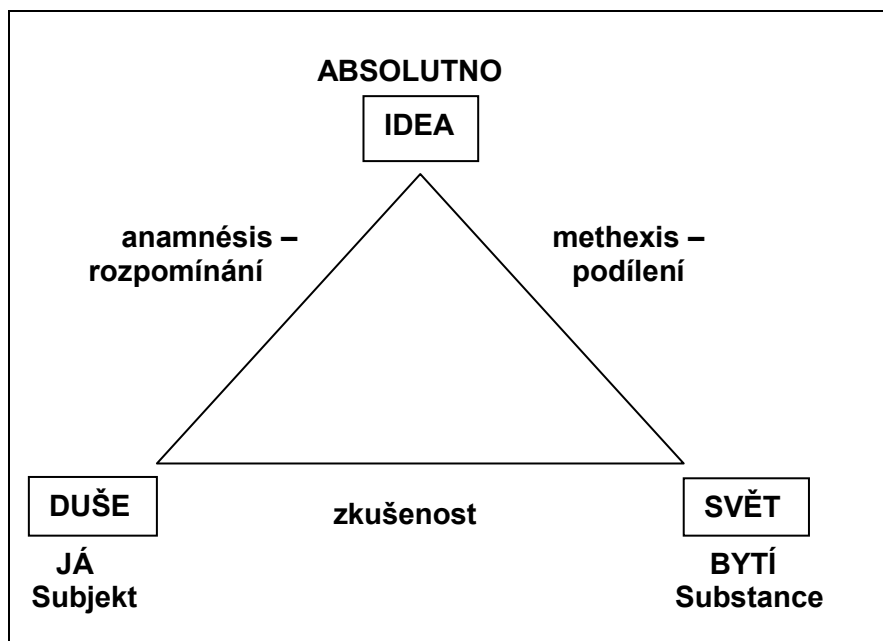
(www.wikipedia.cz, upraveno)

2 body

27 Kdo je zakladatelem filozofického směru popsaného ve výchozím textu?

- A) Karl Jaspers
- B) Immanuel Kant
- C) Auguste Comte
- D) Edmund Husserl

VÝCHOZÍ MODEL K ÚLOZE 28



(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího modelu uveden.)

2 body

28 Který filozof je autorem zobrazeného modelu?

- A) Platón
- B) Cicero
- C) Seneca
- D) Epikúros

2 body

29 Seřadte chronologicky (vzestupně) následující tvrzení (A–E) tak, jak byl a je člověk chápán v průběhu dějin filozofie:

- A) Člověk je obraz boží, vymezuje se svým vztahem k bohu.
- B) Člověk je spotřebitel, redukuje všechno na okamžitý prožitek.
- C) Člověk je jedinečná, konkrétní, nezaměnitelná, niterná existence.
- D) Člověk je bytostí, která je přirozeně schopna naslouchat řádu světa, kosmu.
- E) Člověk je bytost rozumová, subjektivně rozvrhuje svět dle vlastní perspektivy.

- 29.1 _____
- 29.2 _____
- 29.3 _____
- 29.4 _____
- 29.5 _____

2 body

30 Seřadte jednotlivé fáze legislativního procesu (A–F) při schvalování návrhu zákona o státním rozpočtu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR tak, jak za sebou následují:

A) Zákon o státním rozpočtu byl publikován ve Sbírce zákonů.

B) Návrh zákona byl rozeslán poslancům jako tisk pod číslem 102/0.

C) Vláda předložila Poslanecké sněmovně návrh zákona o státním rozpočtu.

D) 1. čtení návrhu zákona o státním rozpočtu proběhlo na řádné schůzi Poslanecké sněmovny.

E) Ministerstvo financí sestavilo návrh rozpočtu ČR pro jednotlivé kapitoly národního hospodářství.

F) Rozpočtový výbor sněmovny projednal návrh zákona o státním rozpočtu a vydal usnesení doručené poslancům jako tisk 102/1.

- 30.1 _____
30.2 _____
30.3 _____
30.4 _____
30.5 _____
30.6 _____

max. 2 body

31 Rozhodněte o každém z následujících opravných prostředků, zda je mimořádný (M), či řádný (Ř):

	M	Ř
31.1 odpor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
31.2 dovolání	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
31.3 obnova řízení	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 32

Zaměstnankyni byla dána výpověď z důvodu nadbytečnosti. Výpovědní lhůta začala plynout dne 1. 9. 2010.

(CERMAT)

2 body

32 Kterým dnem nejdříve uplyne zaměstnankyni výpovědní lhůta?

- A) 1. 10. 2010
B) 15. 10. 2010
C) 31. 10. 2010
D) 15. 11. 2010

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 33

Josefu Navrátilovi dva roky po svatbě zemřel otec a Josef po něm zdědil byt. Když se o 3 roky později rozváděl, požadovala paní Navrátilová vyplacení podílu z tohoto bytu, což pan Navrátil odmítl.

(CERMAT)

2 body

33 Komu patří předmětný byt?

- A) Byt je majetkem pana Navrátila.
- B) Byt spadá do společného jmění manželů.
- C) Byt spadá do podílového spoluvlastnictví.
- D) Byt je zatížen věcným břemenem paní Navrátilové.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 34

Karel Smrčka navštívil realitní kancelář RK Baráky s. r. o., protože má zájem o nemovitost – rodinný dům, jehož nabídka k prodeji je uvedena na její webové stránce. Realitní kancelář s Karlem Smrčkou uzavře nejdříve smlouvu zajišťující její odměnu za sjednání obchodu a uzavření budoucího obchodu.

(CERMAT)

2 body

34 Kterou z následujících smluv uzavře realitní kancelář s panem Smrčkou jako první?

- A) smlouvu o dílo
- B) smlouvu kupní
- C) smlouvu o zprostředkování
- D) smlouvu o smlouvě budoucí

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 35

Poštovní doručovatel Jan K. nesl dne 25. 10. 2010 značnou částku finanční hotovosti. Téhož dne byl přepaden osmatřicetiletým Petrem L. Doručovatel Jan K. odmítl peníze vydat a při následující potyčce Petra L. těžce zranil.

(O. Novotný a kol., Trestní právo hmotné, I. obecná část, upraveno)

2 body

35 Jak bude posuzováno jednání poštovního doručovatele Jana K.?

- A) výkon práv
- B) krajní nouze
- C) nutná obrana
- D) plnění povinností

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 36

Působí k ochraně osob před nečinností úřadů nebo jejich jednáním, pokud je v rozporu s právem a neodpovídá principům demokratického právního státu.

(CERMAT)

2 body

36 Napište název popsaného institutu právní ochrany:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 37

Právo zákonodárné iniciativy má kterýkoliv poslanec, skupina poslanců, Senát (jako celek), ***** nebo zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku.

(Ústava ČR)

2 body

37 Napište název ústavního orgánu ČR, který patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu:

max. 2 body

38 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o politologii, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

- | | A | N |
|---|--------------------------|--------------------------|
| 38.1 Politologie využívá pouze své vlastní autonomní metody. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 38.2 V politologii se lze setkat s normativním, empirickým i dialektickým přístupem ke zkoumané látce. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 38.3 Politologie je velice starou samostatnou vědní disciplínou a spolu s filozofií sahá až k samým kořenům lidské vzdělanosti. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 39

Slabost autoritativních pravicových režimů spočívá v jejich neschopnosti kontrolovat občanskou společnost. Totalitní režimy levice se této situaci zase snažily zabránit podřízením celé občanské společnosti své kontrole včetně toho, co si občané mohou myslet.

(F. Fukuyama, Konec dějin a poslední člověk, upraveno)

max. 2 body

39 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda vyplývá z výchozího textu (ANO), či nikoli (NE):

- | | A | N |
|--|--------------------------|--------------------------|
| 39.1 V autoritativních pravicových režimech <u>neexistuje</u> občanská společnost. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 39.2 Totalitní režimy levice se snaží kontrolovat občanskou společnost více než autoritativní pravicové režimy. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 39.3 Totalitní levicový režim vítá zapojení svých občanů do občanské společnosti a akceptuje jejich věcnou kritiku režimu. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 40

Volby do Poslanecké sněmovny ČR přinesly letos mnohá překvapení. Strana A získala 25 % hlasů, strana B 20 %, strana C 15 %, strana D získala 8 %, strana E 7 %, strana F získala 4,5 % a strana G získala 1,6 %. Velkým zklamáním je výsledek strany H, která získala 1,2 % hlasů.

(CERMAT)

2 body

40 Kolik politických stran zasedne v Poslanecké sněmovně ČR?

- A) tři
- B) pět
- C) šest
- D) sedm

2 body

41 Ve kterém roce se 28. října konala demonstrace, při jejímž potlačení byl smrtelně zraněn student Jan Opletal?

- A) 1918
- B) 1939
- C) 1948
- D) 1968

max. 2 body

42 Přiřadte k jednotlivým formám vlády (42.1–42.3) správné charakteristiky (A–E):

- 42.1 sofokracie _____
- 42.2 byrokracie _____
- 42.3 plutokracie _____

- A) vlády církve
- B) vláda šlechty
- C) vláda úředníků
- D) vláda bohatých
- E) vláda moudrých

max. 2 body

43 Přiřaďte ke každé z uvedených politických ideologií (43.1–43.3) taková hesla (A–D), která by její stoupenci použili ve své argumentaci:

- 43.1 liberalismus _____
43.2 anarchismus _____
43.3 nacionalismus _____

- A) „Chceme odstranit veškerou hierarchii ze společnosti! Odmítáme, aby někteří lidé ovládali jiné lidi! Odmítáme vládu jako takovou, toužíme po společnosti bez nadvlády!“
- B) „Zájmy národa jsou nadřazeny zájmům jednotlivce! Stát, o který usilujeme, musí udržet disciplínu mezi lidmi! Ekonomiku chceme řídit a ovládat na základě korporativistických postupů!“
- C) „Jsme hrdí na svůj národ! Máme bohatou kulturu a historii, na kterou můžeme být pyšní! Nechceme, aby naši kulturu a naši zem osídlovali nebo ovládali lidé z jiných zemí! Tmelí nás společný jazyk, kulturní návyky a budeme pokračovat v díle svých předků, kteří tuto zemi vybudovali!“
- D) „To, v co věříme, je svoboda jednotlivce! Jedině svobodný člověk se může realizovat podle svých představ a rozšiřovat své duchovní i materiální bohatství! Právo a zájem jednotlivce jsou nám vším, jsou nadřazeny zájmu celku! Nechceme všemocný stát, chceme naopak minimální stát, který nebude jedinci zasahovat do jeho rozhodování!“

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 44

Sdružení evropských národů vyžaduje, aby se skoncovalo s letitým nepřátelstvím mezi Francií a Německem. Solidarita ve výrobě bude mít za následek, že jakákoli válka mezi Francií a Německem bude nejenom nemyslitelná, nýbrž i prakticky nemožná. Bude zaveden nový Vysoký úřad, jehož rozhodnutí bude závazné pro Francii i Německo a pro další země, jež se k nim připojí. Vzejde z tohoto první konkrétní základ Evropské federace, jež je nezbytná pro udržení míru.

(P. König - L. Lacina - J. Přenosil, O evropské integraci, upraveno)

2 body

44 Která organizace vznikla na základě uvedeného prohlášení ve výchozím textu?

- A) Evropské společenství
B) Evropské sdružení uhlí a oceli
C) Evropské hospodářské společenství
D) Evropské společenství pro atomovou energii

max. 3 body

45 Přiřaďte k logům (45.1–45.4) správné názvy mezinárodních organizací (A–F):



(www.wikipedia.cz)

- A) Mezinárodní měnový fond
- B) Program OSN pro životní prostředí
- C) Světová zdravotnická organizace OSN
- D) Organizace pro výživu a zemědělství OSN
- E) Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu
- F) Světová organizace duševního vlastnictví OSN

45.1 _____
45.2 _____
45.3 _____
45.4 _____

2 body

46 Která z následujících možností obsahuje pouze nevládní organizace?

- A) Amnesty International, Evropská unie, OSN
- B) Amnesty International, Greenpeace, Lékaři bez hranic
- C) Human Rights Watch, Lékaři bez hranic, Dětský fond OSN
- D) Greenpeace, Organizace zemí vyvážejících ropu, Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu

2 body

47 Které z následujících tvrzení neplatí pro období, kdy byla ČR v čele předsednictví Evropské unie?

- A) Došlo k výměně vlády v ČR.
- B) Bylo zavedeno euro na Slovensku.
- C) ČR podepsala Lisabonskou smlouvu.
- D) V ČR se konala neformální zasedání ministrů států EU.

2 body

48 Co není upraveno Schengenskou dohodou?

- A) společná zahraniční politika EU
- B) společná kontrola vnějších hranic EU
- C) společné zásady ochrany osobních údajů
- D) společné zásady přepravy a pohybu zboží

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 49

Bitva u Solferina (1859) na Henryho Dunanta hluboce zapůsobila tak, že navrhl vytvoření neutrální organizace, jež by léčila všechny postižené bez ohledu na národnost, pohlaví a náboženské vyznání. Návrh byl realizován a roku 1863 vznikla plánovaná organizace.

(Týden 29/2009)

2 body

49 Napište název mezinárodní organizace, jejíž vznik je popsán ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 50

***** je nepermanentním vrcholným orgánem Evropské unie, který reprezentuje zájmy členských států, jeho hlavní činností je přijímání legislativy s dalším významným orgánem EU. V předsednictví ***** se členské země střídají po šesti měsících.

***** byla a dodnes je zvána „Radou ministrů“.

(www.wikipedia.cz, upraveno)

2 body

50 Napište název orgánu Evropské unie, který patří na vynechaná místa (*****) ve výchozím textu:

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.